

КІЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра теорії та історії соціології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Вступ до спеціальності

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023/2024
Семестр	1
Кількість кредитів ECTS	4
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладачі: Володимир СУДАКОВ, Марина СОБОЛЕВСЬКА

Пролонговано: на 20 24 / 20 25 п.р. (ім'я, ПІБ, дата) 08 / 20 24 р.
на 20 / 20 п.р. (ім'я, ПІБ, дата) « » 20 р.

КНІВ – 2023

Розробник(и):
Володимир СУДАКОВ, д.соц.н., професор, завідувач кафедри теорії та історії соціології
Марина СОБОЛЕВСЬКА, д.соц.н., доцент, доцент кафедри теорії та історії соціології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри теорії та історії соціології
 Володимир СУДАКОВ

Протокол № 19 від « 28 » 08 2023 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «31» серпня 2023 року № 10

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни - сформуванати уявлення про соціологію як систему знання і соціальні технології та правильно зорієнтувати студентство на подальше самостійне вивчення її змісту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Вміти працювати з науковою літературою та періоджерелами*
2. *Здійснювати самостійно аналітичну та пошукову діяльність*

3. Анотація навчальної дисципліни: Дисципліна «Вступ до спеціальності» передбачає опанування студентами фахових тем і проблематик, які включають питання формування соціології як науки, її дослідницької специфіки та особливості її тематичного розвитку. Визначаються провідні пізнавальні орієнтації в соціології, базові компоненти її інструменти соціологічного пізнання: соціологічна теорія, методи, емпіричні соціологічні дослідження, соціальні технології. Предмет навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачає вивчення категоріально-понятійного апарату соціології, основних етапів становлення її предмету, формування концептуально-теоретичних уявлень, структури соціологічного знання та навичок його вивчення і операціонального засвоєння.

4. Завдання (навчальні цілі): комплексно ознайомити студентство із майбутньою спеціальністю соціолога.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК05)
- Здатність оперувати базовим категоріально- понятійним апаратом соціології (СК01)
- Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога (СК08)

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання				
1.1	особливості соціології як науки, її соціальні функції.		Лекція, практичне заняття, самостійна робота	Аналіз та реферування періоджерел	10
1.2	можливості й межі соціологічного пізнання та соціальних технологій		Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	20
2.1	самостійно працювати з науковою літературою, писати аналітичні письмові роботи з дисципліни		Лекція, практичне заняття, самостійна робота	практичні завдання (кейси)	20
2.2	аналізувати особливості розвитку соціологічної науки в історичному контексті і на сучасному етапі		Лекція, практичне заняття, самостійна робота	контрольна робота;	20
4	Здійснювати самостійно аналітичну, дослідницьку та пошукову діяльність		самостійна робота	Написання автобіографії	30

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	1.2	2.1	2.2	4
Використовувати понятійний апарат соціології в освітній, дослідницькій та інших сферах професійної діяльності (ПРН01)		+		+	+
Пояснювати закономірності та особливості розвитку і функціонування соціальних явищ у контексті професійних задач (ПРН04)	+	+	+	+	+
Знати та дотримуватися етичних норм професійної діяльності соціолога (ПРН12)				+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. групова та індивідуальна робота на практичних заняттях: ПРН.1, ПРН.2, РН2.1, РН2.2 – **30/15** балів
2. виконання контрольних робіт: ПРН.1, ПРН.2, РН2.1, РН2.2, – **20/14** балів (2 роботи по 10 максимальних або 7 мінімальних бали за кожно)
3. автобіографія: ПН4 – **10/7** балів

- підсумкове оцінювання: письмовий іспит ПРН.1, ПРН.2, РН2.2 (білет містить два питання) – **40 балів** (20 максимальних балів або 12 мінімальних балів за кожне питання білету). Мінімальний бал успішного складання (отримання загальної позитивної оцінки) іспиту – 24 бали.

- умови допуску до підсумкового іспиту: Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів за критично-розрахунковий мінімум – **36 балів** для одержання допуску до іспиту обов'язковим є повторне складання контрольних робіт.

7.2 Організація оцінювання:

1. Активна робота на практичних заняттях з тем 1-9, ПРН.1, ПРН.2, РН2.1, РН2.2 – протягом семестру
2. Контрольна робота 1 – після теми 1-4
3. Контрольна робота 2 – після теми 5-8
4. Автобіографія – після теми 9

7.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекцій	практичні	Самостійна робота
1. Соціологія як наука та спеціалізована пізнавальна практика				
1	Соціологія і суспільство: особливості формування та розвитку знань стосовно організації колективного життя людей.	4	4	8
2	Соціологія як наука: її дисциплінарні ознаки та пізнавальний потенціал.	2	4	6
3	Специфіка соціологічного дослідження соціальних явищ і процесів. Взаємозв'язок соціології з іншими науками про суспільство і людину.	4	4	8
4	Пізнавальні та практичні функції соціології. Роль соціології у розвитку українського суспільства.	2	4	6
2. Соціологія як професія: пізнавальний та освітній потенціал соціологічної діяльності.				
5	Соціологія як професія	4	4	8
6	Особливості основних напрямків професійної діяльності соціологів та проблеми їх працевлаштування в Україні	2	4	6
7	Соціальна відповідальність професійна етика та ризики професійної діяльності соціологів.	2	2	6
8	Специфіка соціологічної освіти та освітніх рівнів професійної підготовки соціологів.	2	2	6
9	Біографічні особливості життєвого шляху майбутнього соціолога.	4	4	8
ВСЬОГО		26	32	62

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 26 год.

Семінари – 32 год.

Самостійна робота – 62 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основа:

- Гіденс Е. Соціологія. – К.: Основи, 1999. – Розділи 1, 4, 7, 8, 14, 16
- Кодекс професійної етики соціолога. URL: <https://sau.in.ua/pro-sau/>
- Соціологія: Навчальний посібник/ За ред. С.О.Макеєва. – 2-ге вид., випр. і доп. – Київ: Товариство "Знання", 2003 – 455 с. (Розділ 1, 3, 4, 5, 7, 11, 13)
- Штомка П. Соціологія. Аналіз суспільства [пер. з польськ. Галіни Теодорович] / Пілітр Штомка. – Львів: Колір ПРО, 2020. – Глави 1-6, 9-11, 14, 17, 18.
- Червінська Г.Г. Соціологія: Навчальний посібник. – Київ: Мленіум, 2017.
- Черниш П. Й. Соціологія: підручник за реїтнгово-модульною системою навчання. – 5-ге вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2009. – (Розділ 1).
- Bauman, Zygmunt (1990) *Thinking Sociologically. An introduction for Everyone*. Cambridge, Mass.: Basil Blackwell.
- Berger, Peter (1963) *Invitation to Sociology: A Humanistic Perspective*. New York, Anchor Books, Doubly & Company, Inc.
- Mills, C. Wright (2013) *The Sociological Imagination*. Oxford University Press

Додаткова:

- Macionis, John J. (2014) *Sociology / John J. Macionis*, Kenyon College. Sixteenth Edition.
- Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том II. Спогади, інтерв'ю, статті. Київ: Інститут соціології НАН України, 2019.
- Академічна соціологія в Україні (1918-2018). У 2-х томах. Том I. Історія становлення та розвитку. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018.
- Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? – К.: Дух і Літера, 2015.
- Вебер М. Про внутрішнє покликання до науки. URL: <http://litopys.org.ua/weber/wvbs11.htm>
- Головаха Є. Українське суспільство: шляхи трансформації / Є. Головаха // Український соціологічний журнал - 2016. - № 1-2 – С.26-30
- Попова І.М. Соціологія. Пропедевтичний курс: Підручник для студентів ВНЗ. – К., 1996.
- Судин, Д. (2016). Точки відліку української соціології. Україна модерна. Міжнародний інтелектуальний часопис. URL: <http://uamoderna.com/blogy/danilo-sudin/day-of-sociology>
- Тарасенко В. Проблема начала і самообґрунтування соціології// Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2005. № 3. С. 5-23.
- Тарасенко В. Дивна «ненаука» соціологія // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. №. 2. С. 5-23
- Черниш П. Соціологія сьогодні: тенденції та перспективи розвитку / П. Черниш // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2017. - № 4. - С. 5-21.

Додаткові ресурси:

- Всеукраїнський соціологічний часопис «СВОС»: <https://svoce.wordpress.com/archive/>